

วารสารการพยาบาลและการดูแลสุขภาพ

JOURNAL OF NURSING AND HEALTH CARE

เจ้าของ ที่ปรึกษา

สมาคมพยาบาลแห่งประเทศไทย สำนักงานสาขาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เสาวมาศ คุณฉ้วน เกื้ออนาคดี

นายกสมาคมพยาบาลแห่งประเทศไทย สำนักงานสาขาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

บรรณาธิการที่ปรึกษา

ศาสตราจารย์ ดร. สมจิต หนูเจริญกุล

รองศาสตราจารย์ ดร. สัจจิตรา เหลืองอมรเลิศ

ศาสตราจารย์ ดร. รุจา ภูไพบูลย์

รองศาสตราจารย์ ดร. ตรุณี รุจกรกานต์

เกษียณอายุราชการ

นายกสภาการพยาบาล

เกษียณอายุราชการ

คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

บรรณาธิการ

รองศาสตราจารย์ ดร. จันทรีทิรา เจียรณชัย

สำนักวิชาพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

บรรณาธิการผู้ช่วย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. รุ่งลาวัลย์ เอี่ยมมุกตลกิจ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วิภารัตน์ เลิศวิทยากุล

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สมรภพ บรรหารักษ์

อาจารย์ ดร. ปรางทีพย์ ทาเสนาะ เอลเทอร์

อาจารย์ ดร. จุฬารัตน์ หัวหาญ

วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี นครพนม มหาวิทยาลัยนครพนม

คณะพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย

คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี นครราชสีมา

วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สุรินทร์

กองบรรณาธิการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ศุภาพิชญ์ มณีสาคร โพน โปรมานนท์

ศาสตราจารย์ ดร. เกษราวัลณ์ นิลวงวรกุล

ศาสตราจารย์ ดร. บุญทิพย์ สิริรังศรี

Professor Dr. Wilaioporn Rojjanasirarat

รองศาสตราจารย์ ดร. พูลสุข ศิริพล

รองศาสตราจารย์ ดร. ภทราภรณ์ ภัทรสกุล

รองศาสตราจารย์ ดร. มาริสา ไกรฤกษ์

รองศาสตราจารย์ ดร. อัมพรพรรณ ชีรานูตร

รองศาสตราจารย์ ดร. เสาวคนธ์ วีระศิริ

รองศาสตราจารย์ ดร. จอม สุวรรณโณ

รองศาสตราจารย์ ดร. เรวดี เพชรศิราสัมพันธ์

รองศาสตราจารย์ ดร. สายฝน เอกวรังกูร

รองศาสตราจารย์ ดร. บุรทิน ชำภิรัฐ

ดร. เพ็ญศรี รักษ์วงศ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วาสนา รวยสูงเนิน

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ดลวิวัฒน์ แสนโสม

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. จุฬารัตน์ ตั้งภักดี

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เจนเนตร พลเพชร

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. จิตมา ผูกพันธ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ศรัณญา จุฬาริ

อาจารย์ ดร. สาดิ แฮมิลตัน

อาจารย์ ดร. นุสรา ประเสริฐศรี

Mr. Kent Dale Hamilton

ดร. ศศิมา ทองสาย

ดร. เอกชัย ภูผาใจ

ฝ่ายจัดการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ธนภรณ์ สิริศรี

อาจารย์ ดร. ศุภาวดี แก้วเพ็ญ

อาจารย์ ดร. ทรงสุดา หมั่นไธสง

อาจารย์ ดร. กชกร เพ็ญชัย

นายนิพนธ์ วาดาดา

นางสาวนุชพร คุมใหม่

นายอรรถพล ริมพันธ์นิล

นางสาวมานูมาศ หาญสุรีย์

สำนักวิชาพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

สำนักวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง

สาขาวิชาพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

Graceland University School of Nursing, Independence, Missouri, USA

คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

สำนักวิชาพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์

คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

สำนักวิชาพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์

สำนักวิชาเทคโนโลยีสังคม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

กลุ่มภารกิจด้านการพยาบาล โรงพยาบาลมหาราชนครราชสีมา

คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

สำนักวิชาพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์

คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

สำนักวิชาพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สรรพสิทธิ์ประสงค์

วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สรรพสิทธิ์ประสงค์

นักวิชาการอิสระ

สถานส่งเสริมการวิจัย คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล

โรงพยาบาลยางตลาด

สำนักวิชาพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ขอนแก่น

วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ขอนแก่น

สำนักวิชาพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

โรงพยาบาลมหาราชนครราชสีมา

คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

โรงพยาบาลมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

สมาคมพยาบาลแห่งประเทศไทย สำนักงานสาขาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเผยแพร่ความรู้ทางการพยาบาลและความรู้จากศาสตร์อื่น ที่เป็นประโยชน์แก่วิชาชีพพยาบาล
2. เพื่อเผยแพร่ผลงานวิจัยทางการพยาบาลและการดูแลสุขภาพ
3. เพื่อเสริมสร้างศักยภาพพยาบาลในการเผยแพร่ความรู้จากประสบการณ์และการศึกษาค้นคว้า นำไปสู่การสร้างองค์ความรู้ใหม่
4. เพื่อเป็นสื่อกลางการติดต่อสัมพันธ์ และแลกเปลี่ยนประสบการณ์ของพยาบาลทั้งในประเทศไทย และสากล

ขอเขียนหรือบทความใด ๆ ที่ตีพิมพ์
เผยแพร่ในวารสารการพยาบาลและการดูแลสุขภาพฉบับนี้เป็นความคิดเห็นเฉพาะตัวของ
ผู้เขียน กองบรรณาธิการ ไม่จำเป็นต้องเห็นด้วย
และไม่มีข้อผูกพันประการใด

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

1. รศ.ดร. อัมพรพรรณ ธีรานุตร
2. ผศ.ดร. วารินทร์ บินโฮเซ็น
3. รศ.ดร. สายฝน เอกวารงกูร
4. อ.พตญ.ดร. ปิยอร วจนทินภัทร
5. รศ.ดร. เสาวคนธ์ วีระศิริ
6. พ.ท.หญิง ดร. สรินทร เขียวโสธร
7. ดร. ศศิมา ทองสาย
8. รศ.ดร. บัวหลวง สำแดงฤทธิ์
9. ผศ.ดร. ภรภัทร เฮงอุดมทรัพย์
10. อ.ดร. ขวัญธิดา พิมพ์การ
11. อ.ดร. ลักษณ์า ไชยนอก
12. ผศ.ดร. สมจิตร เมืองพิล
13. อ.ดร. บุญสืบ โสโสม
14. รศ.ดร. นิทรา กิจธีระวุฒิวงษ์
15. ผศ.ดร. จุฬารัตน์ ตั้งภักดี
16. อ.ดร. ภัทรภร สฤษขสมบัติ
17. อ. ดร. บัณฑิตา นฤมาณเดชะ
18. ผศ.ดร. ดลวิวัฒน์ แสนโสม
19. ผศ.ดร. ศรีัญญา จุฬารี
20. ผศ.ดร. จิตภินันท์ ศรีจักรโคตร
21. ผศ.ดร. สมรภาพ บรรหารักษ์
22. ดร. เอกชัย ภูผาใจ
23. รศ.ดร. พิชญ์ประอร ยังเจริญ
24. ผศ.ดร. ศักดา ชำคม
25. อ.ดร. ปัญญาวัชร ปรากฎผล
26. ผศ.ดร. อภิญญา วงศ์พิริโยธา
27. ผศ.ดร. วารี กังใจ
28. รศ.ดร. วลัยพร นันท์ศุภวัฒน์
29. ผศ.ดร. เจนเนตร พลเพชร
30. ผศ.ดร. น้ำอ้อย ภักดีวงศ์

บทบรรณาธิการ

บทความวิชาการ

- ❖ บทบาทพยาบาลในการดูแลผู้ป่วยที่มีภาวะซึมเศร้า
หลังการติดเชื้อโควิด-19 สุภิกา ขำเอนก กิตติพงษ์ เรือนเพชร 1-9
อภิสรารกรณ์ หิรัญย์วิชัยกุล อัสมีรา มะเก
พนิตนันท์ แซ่ลิ้ม
- ❖ การเสริมสร้างความเข้มแข็งทางจิตใจสำหรับพยาบาลวิชาชีพ ปิยอร วจนะทินภัทร 1-10
- ❖ บทบาทพยาบาลในการป้องกันการฆ่าตัวตายในวัยรุ่น ชุตินา จิวิฐเกียรติกร 1-10
- ❖ บทบาทพยาบาลในการวางแผนจำหน่ายผู้ป่วยหัวใจขาดเลือด
เฉียบพลัน: กรณีศึกษา ณัฐจธิตา พัฒนจักร มะลิวรรณ ศีลาวิรัตน์ 1-10
วาสนา รวยสูงเนิน

บทความวิจัย

- ❖ ปัจจัยที่มีอิทธิพลกับคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในตำบลบางอ้อ
จังหวัดนครนายก ศรีสวัสดิ์ นันทโกวัฒน์ นิลภา จิระรัตนวรรณ 1-13
วัฒน์ชัย ขวาลำธาร
- ❖ ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความแข็งแรงในชีวิตรองพยาบาลวิชาชีพ
ที่ให้การดูแลผู้ป่วยติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 พิราลักษณ์ ลากหลาย มารศรี ปิ่นสุวรรณ 1-13
ณ โรงพยาบาลพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
- ❖ ปัจจัยทำนายความสำเร็จในการควบคุมปริมาณไวรัสในเลือดของ
ผู้ติดเชื้อเอชไอวี/เอดส์ที่ได้รับยาต้านไวรัส คลินิกโรคติดเชื้อ
โรงพยาบาลตติยภูมิ กุลธิมา เขียวไกล ดลวิวัฒน์ แสนโสม 1-14
- ❖ ปัจจัยทำนายคุณภาพชีวิตของมารดาวัยรุ่นหลังคลอดในอำเภอปอทอง
จังหวัดชลบุรี ลำตวน เกิดประสพสุข อุเทน สุทิน 1-10
วนิดา ประเสริฐ สุวรรณ ปราณีตพลกรัง
อภิเชษฐ์ จำเริญสุข
- ❖ ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมกรรมการดูแลสุขภาพเด็กปฐมวัยของ
บิดามารดาหรือผู้ปกครองภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาด
โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ในจังหวัดหนึ่งภาคใต้ มยุรี ยี่ปาโล๊ะ เขมพัทธ์ ขจรกิตติยา 1-9
ยุซรอ เล้าะแม ชูริยะห์ สาและบิง
นุศรา ดาวโรจน์
- ❖ ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรมป้องกัน
การติดเชื้อ Covid-19 ของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลเมืองแห่งหนึ่งในภาคใต้ นุรชาอีตา เจ๊ะมามะ สาธิมาน มากชูชิต 1-13
พิชญ์ชญาณิชรุ้ เรื่องเริงกุลฤทธิ
- ❖ การพัฒนาแบบแผนการนิเทศทางคลินิกแบบมีส่วนร่วมของพยาบาล
วิชาชีพ โรงพยาบาลพระนครศรีอยุธยา อ่อนน้อม ชูปวีโรจน์ 1-15
- ❖ การเพิ่มทักษะการดูแลแบบวิถีใหม่สำหรับอาสาสมัครประจำครอบครัว
ในการดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิง ยุวดี อำพัน อัญสุรีย์ ศิริโสภณ 1-14

- ❖ การรับรู้ระดับความสามารถปฏิบัติการพยาบาลได้โดยไม่ต้องกำกับดูแล
ของนักศึกษาพยาบาลในรายวิชาปฏิบัติการพยาบาลมารดา ทารกและ
การผดุงครรภ์ *สร้อย อนุสรณ์ธีรกุล วรนุช ไชยวาน* 1-9
สุภาพักตร์ หาญกล้า นงนุช บุญมาลา
อัญชลี อ้วนแก้ว
- ❖ การพัฒนาระบบการพยาบาลผู้ป่วยระยะท้ายแบบประคับประคอง *นิตยา มณีท่าโพธิ์ พรรณี ชูศรี* 1-12
สมพร เจษฎาญาณเมธา ปัญญา เกื้อนดั่ง
วิภาพร สิทธิศาสตร์
- ❖ ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับกลุ่มอาการปวดเมื่อยกล้ามเนื้อและกระดูก
จากการทำงานของพยาบาลและพนักงานช่วยเหลือผู้ป่วย
โรงพยาบาลอุทัยธานี *ปวีณา บัวตุม จันทิมา นวะมะวัฒน์* 1-11
รัชสิณี พรหมประดิษฐ์
- ❖ อื่น ๆ
 - ❖ คำแนะนำสำหรับผู้เขียน

Unบรรณาธิการ

สวัสดิ์ค่ะ ในปี พ.ศ. 2565 นี้ เราได้ออกวารสารจำนวน 4 ฉบับ ซึ่งทำไปพร้อม ๆ กับการปรับปรุงระบบการทำงานใหม่ โดยมีผลการดำเนินงานจำแนกเป็นรายฉบับ

ฉบับที่ 1/2565 (มกราคม-มีนาคม) เราเริ่มงานต่อจากคณะทำงานชุดเดิม ที่ทำไว้แล้ว และเรามาทำต่อในกระบวนการ production line วารสารฉบับนี้เป็นวารสารเล่มสุดท้ายที่ดีพิมพ์เป็นรูปเล่มของคณะทำงานชุดเดิม และเป็นวารสารเล่มแรกของคณะทำงานชุดใหม่

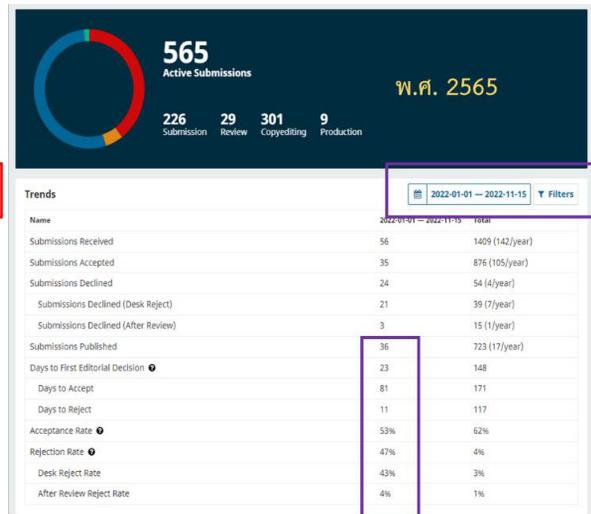
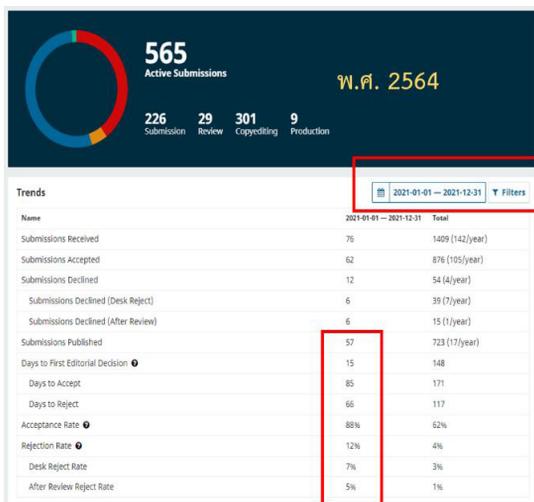
ฉบับที่ 2/2565 (เมษายน - มิถุนายน) เราไม่มีวารสารแบบรูปเล่มอีกต่อไป วารสารฉบับนี้เป็นฉบับแรกที่เผยแพร่แบบออนไลน์เต็มรูปแบบ ทำให้วารสารสามารถลดค่าใช้จ่ายการตีพิมพ์เป็นรูปเล่ม และเริ่มจ่ายค่าตอบแทนแก่ผู้ทรงคุณวุฒิ

ฉบับที่ 3/2565 (กรกฎาคม - กันยายน) เราปรับปรุงคำแนะนำการตีพิมพ์ และปรับปรุงระบบและขั้นตอนการทำงานใหม่ เริ่มใช้ระบบการทำงานวารสารใหม่ เริ่มมีขั้นตอนการ pre-reviewing ช่วยให้ผู้แต่งไม่เสียเวลาในการรอตอบรับหรือปฏิเสธ และวารสารได้งานที่มีคุณภาพมากขึ้น ยกเลิกระบบสมาชิกวารสาร เนื่องจากเป็นระบบ Open Journal System (OJS) ที่ใคร ๆ ก็เข้าถึงได้ และลดภาระงานจุกจิกของวารสารลง จากการที่เราลดภาระงานและภาระค่าใช้จ่ายในการจัดทำรูปเล่มวารสาร ทำให้เราสามารถจัดสรรงบประมาณเพื่อส่งทีมงานไปอบรมและทำความเข้าใจเกี่ยวกับการทำงานวารสารแบบออนไลน์ เพื่อนำมาใช้ในการทำงานให้ดียิ่ง ๆ ขึ้นไป

ฉบับที่ 4/2565 (ตุลาคม - ธันวาคม) เราสามารถเผยแพร่บทความวิชาการแบบ real time ได้เป็นครั้งแรก และใช้ระบบเลขหน้าใหม่ เพื่อให้สามารถเผยแพร่ผลงานแต่ละเรื่องได้อย่างอิสระ โดยไม่จำเป็นต้องคำนึงว่าเลขหน้าจะไม่ต่อกัน ระบบเลขหน้านี้ใช้กันอย่างแพร่หลายและเป็นสากล

จากการประเมินตนเองจากผลการดำเนินงานในรอบปีนี้ (ภาพที่ 1) เราพบว่า

1. ทีมงานสามารถทำงานได้เร็วขึ้น หมายความว่าเราสามารถปิดเล่มได้ก่อนกำหนด 9 วัน และดีกว่าปีที่แล้ว 7 วัน ซึ่งดีมาก ๆ (เดิม 88 วัน ลดลงเหลือ 81 วัน)
2. Rejection rate after review ลดลงจากร้อยละ 5 เหลือร้อยละ 4 นั้นหมายความว่า Pre-reviewing process มีประโยชน์จริง (เริ่มใช้เพียงครึ่งปีหลัง)
3. Desktop rejection rate เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 7 เป็นร้อยละ 43 นั้นหมายความว่า การนำระบบ Pre-reviewing ช่วยให้วารสารได้บทความที่มีคุณภาพมากขึ้น
4. จำนวนวันที่ใช้ในการตัดสินใจของกองบรรณาธิการ (Editorial decision) เพิ่มขึ้นจาก 15 วัน เป็น 23 วัน เนื่องจากการเพิ่มขั้นตอน Pre-reviewing แต่เราสามารถทำงานได้เสร็จก่อนวันปิดเล่มได้ 9 วัน (ใช้เวลาในการทำงานให้แล้วเสร็จแต่ละฉบับเฉลี่ย 81 วัน)
5. เรามียอด Download สูงสุดในประวัติการณ์เท่าที่มีการเก็บสถิติ ในเดือนสิงหาคม 2565 มากกว่า 18000 ครั้ง

ภาพที่ 1 แสดงผลการดำเนินงานของวารสารการพยาบาลและการดูแลสุขภาพ เปรียบเทียบระหว่างปี พ.ศ. 2564 และ พ.ศ. 2565 (ข้อมูล ณ วันที่ 16 พฤศจิกายน 2565)

ดิฉันขอขอบพระคุณสมาคมพยาบาลแห่งประเทศไทย สำนักงานสาขาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่เห็นความสามารถเชิญให้มาทำหน้าที่ บก. วารสารการพยาบาลและการดูแลสุขภาพ ขอขอบคุณกองบรรณาธิการและคณะทำงานทุกท่านที่เสียสละเวลาเรียนรู้และทำงานร่วมกัน

เรายังคงมุ่งมั่นทำงานวารสารเพื่อให้เป็นแหล่งเผยแพร่งานวิชาการของพยาบาลวิชาชีพและบุคลากรสุขภาพ ดิฉันขอเรียนเชิญทุกท่าน ส่งผลงานมาตีพิมพ์กับวารสารการพยาบาลและการดูแลสุขภาพด้วยนะคะ

รองศาสตราจารย์ ดร. จันทรีทิรา เจียรณัย
บรรณาธิการ

